

- **שם המחקר:** שיקום מרחוק לילדים עם שיתוק מוחין ומוגבלות שכלית התפתחותית באמצעות אפליקציית הדרכה חדשנית.
- **שנה :** 2025
- **סוג מחקר :** מחקר
- **מס' קטלוגי :** 890-635-2021
- **שמות החוקרים:** פרופ' מאיר לוטן, ד"ר נעמי גפן ופרופ' תמר וייס.
- **רשות המחקר:** אוניברסיטת אריאל, בית החולים אלי"ן, אוניברסיטת חיפה.

מגבלות, מחקרי המשך והשלכות יישומיות

מחקר זה נערך בסיוע מענק מקרן שלם.

סיכום, המלצות ומסקנות

התוכנית הנוכחית ביצעה התאמת תוכנית אישית למתבגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ושיתוק מוחין בהתאם לאופיים, גורמי מוטיבציה אישיים, ציוד קיים בבית, הרגלי היום-יום שלהם, ותנאי המגורים שלהם. כתוכנית אימונים המשתמשת בהגברת רמת הפעילות היומית תוך שימוש בתרגילים יומיומיים, התוכנית הוגדרה כהצלחה ורבים מהמשתתפים התמידו בתוכנית והראו שיפור במדדים תפקודיים (הליכה, יכולת עלייה וירידה במדרגות), בשיווי משקל ובהשתלבות בחיי הקהילה. חלק מהמשתתפים הפנימו את הרעיון שמאחורי התוכנית ואף הצהירו על כוונתם להמשיך ולבצע אותה או פעילות דומה לאחר סיום המחקר.

לכן, תוכנית אימונים לילדים\מתבגרים או מבוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית הינה אפשרות מעשית ברת בצוע ואף מתבקשת לאור חוסר בטיפולים עבור אנשים עם מש"ה בגיל הבגרות (Krahn, et al., 2006), תהליך הזדקנות מואץ האופייני לאוכלוסייה זו (Strax, et al., 2010), וירידה תפקודית האופיינית לאוכלוסייה זו בגילים מתקדמים (Jacinto, et al., 2023) אשר מושפעת במידה ניכרת מכושם הגופני של אוכלוסייה זו (Oppewal, et al., 2015).

ההשלכות היישומיות של המחקר

מחקרים מסוג של טיפול מרחוק, שמרכזם בבית המשתתף (home based), נמצאו בעבר כיעילים בהשגת שינויים מעשיים ביכולת התפקוד של המשתתפים. ולכן טיפולים מסוג זה מומלצים גם בהמשך, מאחר ובמקביל לשינוי הם לא דורשים לרוב שינוי באורח החיים, אינם מחייבים הקדשת זמן מיוחד לבצוע תרגול, ניתנים ללמידה על ידי המשתתף כדרך לשינוי קבוע בחיים, ואף עונים על צרכים קיימים כמו מחסור במטפלים ובמיוחד באזורי פריפריה. לאור יעילותם ומידת הסיוע המתקבל בהסתמך על התאמה אישית למטופל, ולסביבות חיון, החוקרים ממליצים המשך קיום מחקרים דומים בעתיד.

אם זאת, המחקר הנוכחי העלה כי אצל מתבגרים עם מש"ה ו-CP קיימות דרישות מיוחדות המחייבות התייחסות כמו שימוש בעזרי מדידה ישימים, וסיוע צמוד למשתמשים לאור הצורך לפתור קשיים טכניים העולים במסגרת השימוש באבזרי המחקר (למשל אפליקציה אימונית).

פורום/רשימת אנשי מקצוע והשטח להם רוצה החוקר להציג את תוצאות מחקרו
פיזיותרפיסטים. יות, מרפאות. אים בעיסוק, מנהלים במסגרות לאנשים עם מש"ה ונכויות התפתחותיות, כמו מעונות יום, מעונות פנימייה, בתי ספר, המטפלים באנשים עם צרכים מיוחדים במסגרות טיפול מוסדרות.

המלצות למחקרי המשך

החוקרים ממליצים על מחקרי המשך, ללא שימוש בחיישן ה-ActivePal, או על ידי מיקומו באופן שונה (ראה אפשרות בנספח 8) תוך שימוש בכלי הערכה אחרים כגון: מבחני שווי משקל שונים (Timed Up and Go), מבחני מאמץ או יכולת הליכה (כמו 12 או 6 minuets walk test), או הערכות אישיות המותאמות באופן ייחודי לכל נבדק כמו ה- Goal Attainment Scale (GAS) כאשר מקיימים מחקר הכולל הפעלת אפליקציה עם משתמשים המאובחנים עם מוגבלות שכלית התפתחותית יש לארגן מראש סיוע טכני צמוד. למשל, יש לשקול ביצוע מחקר עתידי במרכז חינוכי כאשר אחד מאנשי הצוות (מורה למחשבים?) יהיה אחראי על פתרון בעיות טכניות כמו הפעלת האפליקציה ופתרון בעיות טכניות.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)